

MUNI TEIRESIÁS

**Středisko pro pomoc studentům
se specifickými nároky**

STŘEDISKO TEIRESIÁS

**Středisko pro pomoc studentům
se specifickými nároky**

Středisko Teiresiás

Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky se na Masarykově univerzitě od roku 2000 stará o to, aby studijní obory akreditované na MU byly v největší možné míře přístupné i studentům se smyslovým nebo pohybovým postižením, specifickými poruchami učení či s jinými obtížemi.

Komu služby poskytujeme

- **studentům** Masarykovy univerzity
 - se specifickými poruchami učení
 - s psychickými obtížemi
 - s poruchou autistického spektra
 - s chronickým onemocněním
 - s postižením smyslovým: zrakovým, sluchovým
 - s postižením pohybovým
- **vyučujícím a zaměstnancům** Masarykovy univerzity
- zainteresované neakademické **veřejnosti**
- **institucím** zajišťujícím
 - vzdělávání žáků a studentů s postižením
 - smyslovou a fyzickou přístupnost veřejných akcí a prostor

Co nabízíme

- kurzy doplňující nebo nahrazující řádnou výuku; kurzy celoživotního vzdělávání
- organizační zajištění studia studentů s postižením, včetně zahraničních mobilit
- poradenské a metodické zázemí pro středoškolské studenty i vyučující
- seznámení s běžnými asistivními technologiemi, zázemí pro jejich vývoj a testování
- partnerství institucím celonárodního dosahu (Scio, CERMAT aj.) pracujícím na adaptacích studijních a testových materiálů
- brailleské vydavatelství a celostátní digitální vysokoškolskou knihovnu
- tlumočnické a přepisovatelské služby
- dispečink osobních asistencí

Informace pro uchazeče

Středisko Teiresiás nabízí nejen základní poradenství při volbě oboru a organizační i technické zajištění přijímacích zkoušek, ale i aktivity spojené s přípravou na přijímací zkoušky.

Přijímací zkoušky

- Všichni uchazeči o studium na MU jsou přijímáni na základě výsledků testování.
- Vyžadovány jsou Testy studijních předpokladů, Národní srovnávací zkoušky společnosti Scio, příp. oborové testy.
- Obsah testů pro uchazeče se specifickými nároky zůstává nezměněn, proměňovat se může forma testu (např. zadání v Brailleově písmu nebo v českém znakovém jazyce), příp. potřebný čas.

Přípravné kurzy

- Uchazeči mají možnost absolvovat přípravné kurzy.
- Náplní kurzu je i trénink technických postupů a pracovních metod, které test adaptovaný pro studenty se specifickými nároky předpokládá, např.:
 - např. práci s odečítači obrazovky a hmatovou grafikou,
 - práci s videodokumenty s překladem do znakového jazyka apod.

www.teiresias.muni.cz/prijimaci-rizeni

Studijní a psychologické poradenství

Pokrývá především organizační zajištění studia studentů s jakýmkoliv typem postižení, diagnostiku a psychologické poradenství.

Kdo a jak

- Poradenství poskytují pracovníci Studijního oddělení Střediska Teiresias.
- Nabízí se česky i anglicky ústně, e-mailem, chatem i videokonferenčně, a v českém znakovém jazyce osobně nebo formou videochatu.

Kdy

- před začátkem studia při výběru vhodného oboru
- podle potřeby kdykoliv během studia

www.teiresias.muni.cz/studium

Servis zahrnuje

- návrhy adaptací celého studia i jednotlivých kurzů s ohledem na objektivní možnosti studentů (organizaci individuální výuky, příp. zkušebních termínů aj.)
- pomoc při administraci studia
- organizační pomoc při jednání s vyučujícími a pracovníky fakultních studijních oddělení
- organizační pomoc při zajištění (nejen bezbariérového) ubytování
- informační a organizační servis při zprostředkování studijních pobytů v zahraničí
- psychologické poradenství a diagnostiku specifických poruch učení pro dospělé
- nácvik studijních strategií

Adaptace výuky a asistence

Nemůže-li student z důvodu svého zdravotního postižení sledovat běžnou výuku, nabízí se i po dohodě s vyučujícím její relevantní adaptace, příp. osobní či studijní asistence.

Adaptace výuky

- Technické a organizační úpravy standardní výuky – student navštěvuje běžné přednášky a semináře za podpory Střediska Teiresiás (např. tlumočení, přepisovatelský servis aj.).
- Podpůrná individuální výuka – kromě standardní výuky má student možnost účastnit se doplňujících individuálních a spíše prakticky zaměřených konzultací.
- Individuální výuka nahrazující standardní přednášky či semináře – student i vyučující mají možnost využít zázemí a technické podpory Střediska Teiresiás.

Asistence

- nácvik prostorové orientace ve výukových a obslužných prostorách MU, na kolejích, v menzách a v přilehlém městském prostředí
- zajištění doprovodu, vyžadují-li studijní povinnosti návštěvu neznámého prostředí, příp. na kulturní či jiné akce univerzity
- asistence při sportovních aktivitách v rámci výuky na MU (horostěna, jízda na tandemech, plavání, tanec, letní nebo zimní výcvikové kurzy atd.)
- asistence při dopravě na výuku a zpět – pomoc v dopravních prostředcích, synchronizace spojení atd.
- služby osobní asistence na půdě MU

Tlumočnický a přepisovatelský servis

Student i učitel mají během výuky nárok na tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem nebo na přepis mluveného jazyka. Je standardní součástí i výuky online.

Kdo

Služby jsou poskytovány především interními tlumočníky znakového jazyka, příp. přepisovateli, a jsou součástí *Dispečinku znakového tlumočnictví a přepisovatelsví* zajišťovaného Oddělením vizuální komunikace Střediska Teiresias.

Kdy

Servis primárně zajišťuje oboustrannou komunikaci studentů či pracovníků univerzity se sluchově postiženými v rámci studijních aktivit na MU, včetně řádné výuky tělesné výchovy nebo při účasti na letních a zimních výcvikových kurzech.

Jak

Studentům či vyučujícím se standardně nabízejí tyto možnosti:

- tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem
- artikulační tlumočení
- synchronní přepis mluveného slova a jeho simultánní vizualizace přítomným uživatelům (např. pomocí systému Polygraf)
- titulkování videí obsahujícím mluvené slovo

www.teiresias.muni.cz/tlumoceni-prepis

Technické zázemí

Studentům i vyučujícím Masarykovy univerzity jsou k dispozici jak vhodné technologie potřebné pro zajištění a zpřístupnění výuky studentů s postižením, tak metodické vedení pro jejich efektivní využívání.

Speciální výpočetní technika

- programové i přístrojové vybavení pro přímou práci uživatelů s postižením:
 - odečítače obrazovky
 - softwarové i stolní lupy
 - hmatové displeje
 - speciální klávesnice
- jednorázové konzultace i kurzy obsluhy speciální výpočetní techniky

Studovny

- studijní místa vybavena potřebnou výpočetní technikou, příp. také polohovatelným a individuálně stavitelným nábytkem

Produkční technika

- vybavení pro přípravu textových a grafických (studijních) materiálů pro studenty se smyslovým postižením:
 - skenery, reprografická technika
 - OCR, konverzní nástroje
 - tiskárny bodového písma
 - programové i přístrojové vybavení pro tvorbu hmatové grafiky (včetně hmatových map) a reliéfního značení
- nahrávací studia pro výrobu zvukových záznamů nebo videosekvencí s obsahem ve znakovém jazyce

Knihovní a vydavatelské služby

Studentům, kteří objektivně nejsou schopni využívat běžný knihovní fond, jsou určeny služby Univerzitní knihovny pro studenty se specifickými nároky. Ty zahrnují i přípravu publikací digitálních, hmatových či ve znakovém jazyce.

Služby

- řízené rozšiřování knihovního fondu zohledňující sylaby předmětů vyučovaných na MU; servis zahrnuje:
 - digitalizaci
 - tisk v bodovém písmu
 - výrobu hmatové grafiky (2D, 3D)
- výroba hmatových map a hmatového orientačního značení
- zpřístupňování fondu
 - katalog je veřejně přístupný
 - digitální fond je registrovaným uživatelům k dispozici on-line

Knihovní fond

- dostupné formáty
 - elektronické texty
 - hmatové tisky v Brailleově písmu
 - hmatová grafika (2D i 3D)
 - hybridní knihy – multimediální publikace kombinující text, zvuk a videozáznam ve znakovém jazyce
 - černotiskové dokumenty
- tematická skladba fondu
 - odborné monografie
 - středoškolské učebnice včetně jazykových
 - kartografický a uměnovědný hmatový fond

www.teiresias.muni.cz/knihovna-a-vydavatelstvi

Sportovní aktivity

I studenti se smyslovým nebo pohybovým postižením se mohou účastnit řádné výuky tělesné výchovy. Kromě předmětů s pravidelnou týdenní nebo blokovou výukou mohou absolvovat také letní a zimní výcvikové kurzy.

Studenti MU mají možnost vybírat nejen z předmětů zajišťovaných Fakultou sportovních studií MU, ale i z nabídky garantované Střediskem Teiresiás. Náplň těchto předmětů má na rozdíl od standardní tělesné výchovy jiný charakter či průběh, příp. je používána rozdílná metoda výuky – přizpůsobená studentům s konkrétním zdravotním postižením.

Letní a zimní výcvikové kurzy

- letní vysokohorská turistika
- vodácké kurzy
- zimní turistika na sněžnicích
- jízda na monoski aj.

Kurzy pravidelné výuky

futsal, horostěna, sebeobrana, jízda na tandemových kolech, tanec

florbal, horostěna, sebeobrana, cyklistika

jízda na handbicích, plavání, sebeobrana, alternativní pohybové aktivity

www.teiresias.muni.cz/sport

Vývoj a inovace

Profesionální poskytování servisu studentům s postižením je stále velmi dynamický proces, při němž často nebývá možné opřít se o existující řešení nebo prověřenou technologii. Volíme pak cestu vlastního vývoje i spolupráce s dalšími partnery.

Dictio

Webová platforma pro prezentování slovní zásoby jazyků znakových (vizuálně-motorických) i mluvených.

www.dictio.info

DysTest

Baterie testů pro diagnostiku specifických poruch učení u studentů vysokých škol a uchazečů o vysokoškolské studium.

www.teiresias.muni.cz/dystest

Hybridní kniha

Multimediální publikace umožňující simultánní sledování obsahu v textové, zvukové a obrazové podobě.

www.teiresias.muni.cz/hybridbook

Knihovná brána DALETH

Knihovná rozhraní umožňující prohlížet katalogy knihoven, které nabízejí speciální dokumentové formáty.

www.teiresias.muni.cz/daletH

LangSkills

Projekt podporující jazykové dovednosti studentů se sluchovým postižením.

www.teiresias.muni.cz/langskills

Polygraf

Aplikace pro vizualizaci synchronního přepisu mluveného slova a pro zobrazování prezentací s možností titulkování.

www.teiresias.muni.cz/polygraf

Virtuální průvodce

Interaktivní aplikace určená k mapování fyzické přístupnosti budov (nejen) Masarykovy univerzity.

www.teiresias.muni.cz/virtualni-pruvodce-mu

www.teiresias.muni.cz/veda-a-vyzkum

Další vzdělávání

Středisko Teiresiás poskytuje své služby a know-how nejen v rámci Masarykovy univerzity, ale dává je k dispozici i při realizaci dalších vzdělávacích akcí a aktivit, ať už v České republice, nebo v zahraničí.

Agora

Vzdělávací akce zaměřená na informační a komunikační technologie pro uživatele s těžkým zrakovým postižením. Agora je pořádána pravidelně dvakrát ročně (jarní a podzimní běh).

www.agora.muni.cz

ICC

Mezinárodní letní škola pro studenty se zrakovým postižením.

Cílem ICC je nabídnout mladým zrakově postiženým lidem možnost seznámit se s moderními informačními technologiemi.

www.icc-camp.info

ICCHP

International Conference on Computers Helping People with Special Needs je jedna ze stěžejních evropských konferencí cílená na mapování rozvoje asistivních technologií, inkluzi a podporu osob s postižením.

www.icchp.org

INSPO

Pravidelná a v českém prostředí klíčová konference zaměřená na technologické novinky pro osoby se specifickými potřebami.

www.inspo.cz

Pélion

Vzdělávací internetový portál nabízející aktuální materiály, které se týkají používání informačních a komunikačních technologií ve spojení s technologiemi asistivními, a to především s ohledem na uživatele se zrakovým postižením.

www.portal-pelion.cz

ULD

Konferenční sekce Universal Learning Design poskytuje tradičně v rámci konference ICCHP příležitost k prezentaci zásad univerzálního designu vzdělávání a jejich uplatnění v praxi.

www.uld-conference.org

Teiresiás

MASARYKOVA UNIVERZITA

STŘEDISKO PRO POMOC STUDENTŮM
SE SPECIFICKÝMI NÁROKY

Komenského náměstí 2, 602 00 Brno

Tel.: +420 54949 1105

Fax: +420 54949 1120

E-mail: teiresias@muni.cz

www.teiresias.muni.cz